

Please note! This is a self-archived version of the original article.

Huom! Tämä on rinnakkaistallenne.

To cite this Article / Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Saarinen, K. & Lähteenmäki, E. (2021) Muutoksen edessä. Teoksessa Saarinen, K. & Lähteenmäki, E. (toim.) "Maaliskuussa 2020 meistä tuli puhuvia päitä" : kielten ja viestinnän opettajien kertomuksia siirtymisestä verkkoympäristöön. Tampereen ammattikorkeakoulun julkaisuja, sarja B, raportteja 136, s. 7-9.

URL: <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-7266-64-9>

MUUTOKSEN EDESSÄ

Digiopettaminen ja erilaisten digityökalujen hyödyntäminen opetuksessa on kiinnostanut kielten ja viestinnän opettajia jo kauan ennen koronapandemian alkua. Syksyllä 2019 me toimittajat aloimme pohtia mahdollisuutta tuottaa artikkelikokoelma, jossa kieltenopettajat eri aloilta kuvaisivat hyviksi kokemiaan digikäytänteitä opetussuunnitelmien ja mahdollisen teoreettisen viitekehyksen lähtökohdista. Omista kokemuksista kirjoittaminen on mahdollisuus dokumentoida ja reflektoida omaa tekemistä sekä jakaa osaamista muille tiimin jäsenille. Kielten ja viestinnän opettajien digitaidot vaihtelivat, joten vertaisoppimisella on merkittävä rooli tiimin sisäisessä oppimisessa.

Digitaitojen tapaan myös kirjoittamiskokemuksessa ja -osaamisessa on eroja. Vaikka kielten ja viestinnän opettajat hallitsevat kielen, on julkaisujen tuottamiseen liittyvässä historiassa ja aktiivisuudessa vaihtelua. Näimmekin artikkelikokoelman myös tilaisuutena tarjota kirjoittamisen oppimisympäristö, jossa on mahdollisuus saada tukea ja palautetta. Edellisestä TAMKissa tuotetusta kielten opetukseen keskittyvästä artikkelikokoelmasta on jo aikaa. Ajankohtaiset, digitaalisuuteen liittyvät osaamistarpeet muodostivat uudelle artikkelikokoelmalle luontevan teeman. Ajattelimme artikkelikokoelman toimivan samalla myös tamkilaisten puheenvuorona valtakunnalliseen kielten ja viestinnän opetusta koskevaan keskusteluun.

Artikkelikokoelman tarve vahvistui entisestään keväällä 2020, kun koronapandemian vuoksi opetus siirrettiin verkkoon. Muutos tapahtui varsin nopeasti, joten voidaan sanoa, että kaikki digiosaaminen, mitä itse kullakin oli, valjastettiin käyttöön. Se ei monessa tapauksessa riittänyt, vaan osaamista tarvittiin lisää. Kokoelman tavoitteeksi täsmennettiin kokemusten jakaminen siitä, miten verkko-opetus,

opiskelijoiden ohjaaminen ja ylipäätään opiskelijoiden kanssa verkossa toimiminen toteutui opettajien koronanaikaisessa työssä. Artikkeleissa on vahvasti läsnä kunkin kirjoittajan persoonallinen kokemus ja näkemys. Koska olemme kaikki erilaisia, myös kokemusten sanallistamisen tapa vaihtelevat.

Kokoelman artikkelit ovat syntyneet syksyn 2020 ja kevään 2021 aikana. Kirjoittamisprosessi on kulkenut muun työn rinnalla, ja sekä artikkelien sisällöistä että kirjoittamisesta on keskusteltu tapaamisissa säännöllisesti. Koko TAMKin kielten ja viestinnän opettajien tiimi on kehittynyt digiosaamisessaan. Ne, jotka eivät osallistuneet tämän kokoelman artikkelien kirjoittamiseen, ovat jakaneet osaamistaan muissa yhteyksissä, esim. TAMK-konferenssissa.

Omaa työtään ja opettamistaan pohtivat ammatillisten oppilaitosten ja ammattikorkeakoulujen sekä yliopistojen kielikeskusten opettajat voivat lukea julkaisusta käytännönläheisiä, ajankohtaisia pohdintoja verkkoympäristöstä, siellä opettamisesta ja opiskelijan kohtaamisesta. Opettajaksi opiskeleville ja opiskelijoille ylipäätään artikkelit tarjoavat näkökulman niihin tilanteisiin ja kysymyksiin, joita opettaja joutuu työstämään ja ratkaisemaan ollessaan uuden äärellä. Kokoelma toimii myös eräänlaisena dokumenttina siitä, millaista opettajan työ on ollut koronavuonna 2020.

Artikkelit on järjestetty niin, että kokoelman alussa on tekstejä, joissa kuvataan yksittäisillä opintojaksoilla toteutettuja digiratkaisuja. Sen jälkeen kuvataan verkossa tapahtunutta opiskelijoiden ohjaustyötä, jota useat kielten ja viestinnän opettajatkin tekevät opetustyön lisäksi. Ohjattavat ovat olleet niin suomenkielisissä tutkinto-ohjelmissa opiskelevia kuin kv-opiskelijoita. Kokoelman päätteeksi palaamme vielä keskeisiin opettajien kokemuksiin kuvaaviin teemoihin, joita artikkeleista voi tiivistää. Tavoitteena on, että lukijalle muodostuu ymmär-

rys, kuinka eri tavoin eri opettajat ovat verkkoon siirtymisen kokeneet ja millaisia verkko-opetukseen siirtymiseen liittyviä merkityksiä artikkeleista on eriteltävissä. Huomion kohteena on yhtä lailla opiskelijan oppiminen kuin kielten ja viestinnän opettajan monisisältöinen työ.

Kiitämme julkaisun kirjoittajia avoimesta kokemusten jakamisesta ja innokkaasta osallistumisesta yhteiseen projektiin isojen muutosten pyörteissä. Lämpimät kiitokset myös kaikille muille, jotka ovat eri vaiheissa mahdollistaneet ja edistäneet artikkelien matkaa julkaisuksi.

Antoisia ja ajatuksia herättäviä lukuhetkiä!

Tampereella 17.9.2021

Kirsi Saarinen ja Eija Lähteenmäki